

Dům rodný Stanislava Bechyně, Přibyslav

Popis:

Přibyslavské náměstí nese jméno místního rodáka Stanislava Bechyně. Tento významný český architekt, pedagog a průkopník v oblasti mostního stavitelství se narodil v domě s novorenesanční fasádou, na němž je dnes umístěna pamětní deska. Další deska je věnována jeho synovci, významnému entomologovi Janu Bechyně, který se v domě také narodil.

Podrobný popis:

Ing. Stanislav Bechyně, DrSc. se v Přibyslavi narodil 20. července 1887. I když reálné gymnázium vystudoval v Novém Městě na Moravě a stavební inženýrství na Vysoké škole technické v Praze, celý život měl ke svému rodnému městu hezký vztah. Studia v Praze dokončil roku 1910 s vynikajícím prospěchem a v Praze si také vybudoval skvělou profesní kariéru. Na své alma mater byl roku 1920 jmenován profesorem statiky a dynamiky staveb železobetonu. Touto problematikou se podrobně zabýval celý život a patří mezi průkopníky železobetonových konstrukcí. Jako pedagog působil na stavební fakultě až do roku 1958.

Jeho významná vědecká práce byla oceněna řadou vyznamenání. V roce 1953 byl přijat do Československé akademie věd, o dva roky později obdržel státní cenu 1. stupně Klementa Gottwalda a v roce 1972 získal doktorát honoris causa. Nebyl to však pouze čistý akademik, věnoval se i praktickým navrhováním a realizacím staveb. Mezi jeho nejznámější díla patří Veletržní palác a Palác Lucerna v Praze. Vypracoval také projekt mostu přes Nuselské údolí, ten však nakonec zrealizován nebyl. Mezinárodní uznání mu přinesl projekt mostu přes Váh v Komárně s plochým obloukem s rozpětím 112,5 metru z roku 1955. Jeho průmyslové stavby jsou charakteristické umným použitím materiálů a jsou nádhernou ukázkou funkcionalismu.

Akademik Bechyně zemřel 15. října 1973 v Praze, ale podle svého přání byl pochován v rodné Přibyslavi.

Zelenkává novorenesanční fasáda je zdobena žlutými štukovými ornamenty a celek doplňují bílé šambrány a římsy. Do náměstí vystupují dva rizality (rizalit - z italského risalto – výstupek - středová nebo boční část stavby vystupující po celé výšce z líce průčelí), z toho jeden nárožní. Plasticita rizalitů je zdůrazněna pilastry (polosloupy), které jsou ukončeny iónskými hlavicemi. Oba rizality jsou zakončeny nízkými štíty, na jejichž vrcholu je umístěna plastika se ženskými postavami. Na levém štítu je ve štuku provedeno jméno prvního majitele domu, Jana Bechyně. Na nárožním štítu je římskými číslicemi uveden letopočet 1847. Půdní prostor je prosvětlen pásem kruhových oken umístěných v nízké půdní nadezdívce. V přízemí domu se dnes nachází provozovna.

Pamětní desku Stanislava Bechyně nalezneme na boční fasádě. Pod ní se nalézá ještě jedna, světlejší.

Region: Havlíčkovobrodsko

Město: Přibyslav

URL:

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°34'39.278"N, 15°44'18.79"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5775772,15.7385528&z=12>

Obrázky:

